

РЕШЕНИЕ

№ 8173

гр. София, 10.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 21.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **206** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мария Ситнилска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано по касационната жалба на Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) против решение № 4757/24.10.2023 г., постановено по НАХД № 5849/2023 г. по описа на Софийския районен съд, с което е отменен електронен фиш (ЕФ) за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП № [ЕГН] на АПИ. Обосновават се съображения за неправилност на решението, като постановено в нарушение на материалния закон - касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК. Твърди се, че нарушението е надлежно установено, като е използван точно регламентираният в специалния закон доказателствен способ, а именно - съставяне на доклад от поддържаната от АПИ Електронната система за събиране на пътни такси (ЕССПТ), при липса на доказателства, които да оборят презумптивната доказателствена стойност на тези доклади. Излага се съображения, че установяването на нарушенията, свързани със заплащането на предвидените в чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) пътни такси, се извършва в отклонение от общия ред, по специално разписани в закона правила съгласно чл. 167а, ал. 1, във връзка с чл. 179, ал. 3-3в от ЗДвП. Оспорват се като неправилни и противоречащи на ЗДвП изводите на районния съдия,

че законодателят не е предвидил възможност за ангажиране на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж от ЗДвП. В тази връзка се изтъква, че нормата на чл. 189ж от ЗДвП следва да се тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с незаплащане на дължимите пътни такси. Посочва се, че макар и в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП да е направено препращане единствено към нарушенията по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, от своя страна правилото по чл. 189ж, ал. 7 от ЗДвП съдържа изрична регламентация за електронния фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3-3в от ЗДвП, в какъвто смисъл е и разпоредбата на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП, към която препраща самият чл. 189ж от ЗДвП. Като допълнителен аргумент се сочат и нормите на чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП. Навеждат се доводи, че с приемането на нормата на чл. 189ж от ЗДвП за издаване на ЕФ за този вид нарушения законодателят не е целял само и единствено издаване на ЕФ за нарушенията на водачи на ППС, но и на собствениците на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата. Излагат се пространни съображения относно измененията на ЗДвП (обн. ДВ бр. 105 от 2018 г.). Счита се, че не може да бъде приложено изискването за пропорционалност и чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО, тъй като определянето на едно наказание, съобразено изцяло със изискването за съразмерност, но неефективно и невъзпиращо, противоречи както на вътрешното национално право, така и на концепцията, заложена в разпоредбата на чл. 9а от Директивата. Моли съда, да постанови съдебен акт, с който да отмени решението на Софийския районен съд и постанови ново по съществото на правния спор, с което да потвърди ЕФ. Заявява искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът по касация - "ПИМК" ООД, чрез упълномощен представител, изразява становище за неоснователност на касационната жалба. Поддържа се, че постановеното първоинстанционно решение е правилно, обосновано, постановено при правилно прилагане на материалния закон и при липса на допуснати процесуални нарушения. Подробни съображения излага в представения по делото отговор на касационна жалба. Претендират се сторените по делото разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, XIX-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е ДОПУСТИМА, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал.1 от АПК, приложим по силата на чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно и допустимо.

Предмет на производството пред Софийския районен съд е Електронен фиш за

налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закон за пътищата № [ЕГН], е който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. ал. 3 вр. чл. 179, ал. 3б от Закон за движението по пътищата /ЗДвП/ на „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК] е наложена имуществена санкция в размер на 2500 /две хиляди и петстотин/ лева за нарушение на чл. 102, ал. 3 ЗДвП.

Въз основа на събраните по реда на НПК доказателства и доказателствени средства Софийският районен съд от фактическа страна е установил следното:

На 19.02.2021 г., в 08:27 ч. в [община], по път А-6 км 50+427, с посока намаляващ километър, пътен участък, включен в обхвата на платената пътна мрежа, от устройство с № 10182, елемент от електронната система за събиране на пътни такси, е засечено движението на специален автомобил модел/марка „МАН ТГС“, с рег. [рег.номер на МПС], за който няма данни за валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. Автомобилът е собственост на „Уникредит лизинг“ ЕАД - клон П.. Като ползвател на специален автомобил модел/марка „МАН ТГС“, с рег. [рег.номер на МПС], категория N3, клас ЕВРО 6, с 4 оси, с технически допустима максимална маса 35000 е посочено „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК], с представител А. И. Й.

При тази хронология е издаден Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закон за пътищата № [ЕГН], с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. ал. 3 вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП на „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК] е наложена имуществена санкция в размер на 2500 лв. за нарушение на чл. 102, ал. 2 ЗДвП. Електронният фиш е връчен на представител на дружеството на 27.03.2023 г.,

При така установената фактическа обстановка, районният съд от правна страна е приел, че неправилно е ангажирана отговорността на санкционираното лице на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Посочил е, че разпоредбата на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП предвижда на юридическо лице - собственик/ползвател на МПС от категорията по чл. 10б, ал. 3 от ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП, включително в резултат на невярно декларираните данни, да се налага имуществена санкция в размер на 2500 лв., но с оглед систематичния анализ на Глава VII от ЗДвП може да бъде изведено единственото отклонение от общото правило за протичане на административнонаказателното производство чрез издаване на АУАН и НП, което отклонение е предвидено при констатирано нарушение по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, но не и при нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Приел е, че тази законодателна постановка е обективизирана в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП, която ясно регламентира, че при осъществяване състава на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, когато нарушението е установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. По тези съображения е приел, че ангажирането на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП е недопустимо. Приел е също, че санкционната разпоредба на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП противоречи на принципа на пропорционалност, доколкото не позволява да се вземат предвид конкретни обстоятелства за всеки отделен случай, а размерът на санкцията надхвърля значително дължимите от водачите на превозни средства такси.

Решението на Софийския районен съд е правилно.

Във въззивното производство е извършен цялостен анализ на относимите правни норми и използваната законодателна техника и като краен извод правилно е прието, че към датата на твърдяното нарушение - 19.02.2021 г., разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП предвижда възможност за издаване на електронен фиш единствено при нарушение по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, но не и при нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, която норма е сочена в случая като нарушена, поради което издаденият електронен фиш подлежи на отмяна само на това основание.

Съобразно чл. 179, ал. 3б от ЗДвП собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно деклариранни данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

Съгласно чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП /в приложимата към датата на процесното нарушение редакция/ при нарушение по чл. 179, ал. 3, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. Електронният фиш съдържа данни за: мястото, датата, точния час на извършване на нарушението, регистрационния номер на пътното превозно средство, собственика или вписания ползвател, описание на нарушението, нарушените разпоредби, възможността за заплащане на таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата, размера на глобата, срока и начините за доброволното ѝ заплащане. Образецът на електронния фиш се утвърждава от управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".

Действително чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, в ред. ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г., вече предвижда, че при нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение, но изменението е в сила от 13.02.2024 г., което означава, че за нарушения като процесното, извършени преди тази дата, не съществува възможност за издаването на ЕФ.

В тази връзка правилен е изводът на въззивния съд, че за вмененото на касатора нарушение не е предвидена законодателна възможност за издаване на електронен фиш, поради което отговорността му е следвало да бъде ангажирана по общия ред чрез съставяне на акт за установяване на административно нарушение и издаване на наказателно постановление по реда на чл. 189е и сл. от ЗДвП.

Съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на

акта (ал. 2).

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлича и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило нарушението и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДП. Тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния електронен фиш, вместо да състави АУАН и последващо да издаде НП, наказващият орган е допуснал съществено процесуално нарушение, с което са накърнени императивни законови разпоредби, а същевременно са значително ограничени и правата на нарушителя да упражни ефективно правото си на защита, като възрази по смисъла на чл. 42, т. 8 и чл. 44, ал. 1 от ЗАНН, представи доказателства в подкрепа на своите твърдения и евентуално - да оспори фактическите констатации на контролните органи, което е самостоятелно основание за отмяна. Предвид наличието на осъществено процесуално основание за отмяна на оспорения електронен фиш не следва да се извършва преценка за материалната му законосъобразност, вкл. за спазване принципа за пропорционалност.

При този изход на спора и като взе предвид своевременно направеното от процесуалния представител на ответника по касация искане за присъждане на разноски, съдът приема, че на последния се дължи адвокатско възнаграждение в размер на 420 лв. с ДДС по договор за правна защита и съдействие за касационната инстанция.

Предвид изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, XIX-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4757/24.10.2023 г., постановено по НАХД № 20231110205849/2023 г. по описа на Софийския районен съд.

ОСЪЖДА Агенция "Пътна инфраструктура" да заплати на "ПИМК" ООД, ЕИК[ЕИК], разноски по делото в размер на 420 (четирисотин и двадесет) лв.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.